

ATATÜRK VE TÜRK MİLLETİ(x)

Arş. Gör. Erol KÜRKCÜOĞLU(x)

Bir yabancı tarihçi Türk Tarihi için "Türklerin tarihi denizdir. Orada kaybolmak isteyenlerin konularını muhakkak sınırlandırması şarttır." sözünden hareketle siz değerli dinleyenlerime Kurtuluş Savaşında Milli Birlik ve Beraberlik, Milli Mücadele'nin Milletlerarası etkisi, Türk İnkılabının Özellikleri ve Hedeflerini izah etmeğe çalışacağım.

Değerli Dinleyenlerim;

Milli Mücadele tam ve doğru anlamı ile milli birlik ve beraberliğin eseridir. Milli birlik ve beraberlik, Milli Mücadeleye tam bir milli hüviyet vermektedir Milli Mücadele Milletimizin hür ve bağımsız yaşama azim ve iradesinin zaferidir. "Milli Mücadeleyi yapan doğrudan doğruya milletin kendisidir. "Millet evlâtlarıdır." diyen büyük Atatürk bu kutsal mücadele çerçevesinde Türk Milletinin büyüklüğünü ve rolünü dile getirmiştir. Bir Alman mütefekfiri der ki; "En muhtel insan, ömrünün başıyla sonunu düz bir çizgide birleştirebilendir." Gerçekten de Atatürk Milli Mücadeleye Milleti ile başlamış, Milleti ile devam eymiş ve İnkılapları da çok sevdiği Türk Milleti ile gerçekleştirmiştir. Türk Milleti geçeceğinden hareket eden Mustafa Kemal Milli Mücadelenin ilk hareket notası olan Samsun'da diyor ki; "19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkduğum vakit elimde hiçbir maddi güç yoktu. Fakat Türk Milletinin asaletinden kaynaklanan ve benim vicdanımı dolduran manevi bir güç mevcuttu. İşte ben Kurtuluş Savaşını Türk Milletinin bu manevi gücü sayesinde kazandım". İfadesinde görüldüğü gibi Türk Milletine inanarak başarıya ulaştım, felsefesini esas almıştır.

Türk Milletinin birliğini bütünlüğünü, belirtmesi bakımından Diyarbakır'ın fahri hemşerisi Atatürk Diyarbakır'lılara Dolmabahçe Sarayından 1932'de şöyle seslenmiştir:

"Ben Türk elinin kahraman bucağıdanım. Yazık ki oraya Bekir Diyarı diyorlar. Fakat özünde Türk Diyarı idi. Bekir sonradan ona alem olmuş, fakat öz diyarımızın ne olduğunu biliriz. Bizim diyarımız oğuz Türkünün has konağıdır, biz de yüce konağın çocuklarıyız. Buraya konduğumuzdan beri ne olduğumuzu anlatmaya çalıştık ve anlatıp diyoruz ki: Türk eli büyüktür... Her yeri dolduran Türk'tür ve her yanı aydınlatan Türk'ün yüzüdür. Diyarbekir'li Vanlı, Erzurum'lu, Trabzon'lu, İstanbul'lu Trakya'lı ve

(x) 10s Kasım 1990 tarihinde Ardahan İlçesinden "Atatürk'ü Anma Günü" münasebetiyle verilen konferansın metnidir.

(x) Atatürk Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü

Mekedonya'lı hep bir milletin evlatları, hep aynı cevherin damarlarıdır. Bizim yeni işimiz budur.

Bu damarlar birbirini tanısın. Bu dediğim şey olduğu zaman, başka bir alem görülecek ve dünyaya hayret verecektir. Türkün varlığı, bu köhne aleme yeni ufuklar açacak. Güneş ne demek, ufuk ne demek o zaman görülecek.

Atatürk'ün Milliyet anlayışında birlik ve beraberlik, milli irade ve milli bağımsızlık çok önemli rol oynamaktadır. 9. Ordu Müfettişliği görevi çerçevesinde 22 Mayıs 1919 Tarihli raporunda Mustafa Kemal "Millet Yekvücut olup, Milli Hakimiyet esasını ve Türklük duygusunu kendisine hedef seçmiştir." Bu tek cümlemin içine Milli Mücadelenin dayanacağı üç temel ilke sığdırılmıştı.

- a) Milletin Birleşmesi.
- b) Milletin Egemenliği.
- c) Türk Milliyetçiliği.

Bu rapordan tam bir ay sonra 22 Haziran 1919 tarihli ünlü Amasya Tamimi yayınlanmıştı. Bu Tamimde de şu temel görüş yer alır:

"Milletin istiklâlini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır."

İstanbul Hükümetinin derhal başkent'e dönmesi yolundaki emrini red eden Mustafa Kemal millet yolunda mücadeleyi terketmektense çok sevdiği askerlik görevinden ayrılmayı göze almıştır. 8 Temmuz günü Erzurum'dan milletin bir ferdi olarak mücadeleye devam edeceğini açıklıyor. 23 Temmuz 1919'da toplanan Erzurum Kongresinde de:

"Kuvayı Milliyeyi amil ve Milli İradeyi hakim kılmak esastır." Görüşü ile milletin iradesi Milli Mücadelenin temel hedefi haline getirilmiştir. Sivas Kongresinde de bütün milli teşkilâtlar birleştiler ve milli irade Temsil Heyetinin varlığı ile merkezi bir güç ve otorite haline getirilmiştir.

1919'ın ekim ayında, Kongrelerden sonra Mustafa Kemal Amasya'dadır. Ruşen Eşref ziyaretine gelmiştir. Birlikte bir pazar yerine giderler. Halkın üstü başı, hali perişandır. Mustafa Kemal Paşa'ya yakınlık gösterirler. Büyük önder Ruşen Eşref'e dönerek şöyle der:

"Böyle milletten nasıl ayrılırsın? Bu Pelâspârelerin içinde perişan gördüğün insanlar yok mu? Onlarda böyle yürek, böyle cevher vardır ki olmaz şey... Çanakkale'yi kurtaran bunlardır. Kafkasya'da Galıçya'da şurada burada aslanlar gibi çarpışan, mahrumiyete aldırmayan bunlardır."

T.B.M.M'nin açılışından az sonra cepheden gelen kötü haberler bazı milletvekil-

lerini kaygılandırınca Mustafa Kemal meclis kürsüsünden Türk Milletine olan derin güvenini, sarsılmaz inancını şöyle dile getirmektedir:

"Bunları milletlerini, bütün dünya milletlerini tanıyım. Fransızları tanıyım, Almanları, Rusları... Şahsen tanıyım ve bu tanışmada harb sahalılarında olmuştur, ateş altında olmuştur. Ölüm karşısında olmuştur. Yemin ederek size temin ederim ki, milletimizin manevi kuvveti bütün milletlerin manevi kuvvetinin üstündedir."

Atatürk, Türk Milletinin birlik ve beraberliğini, önce coğrafi sınırlar içinde, Türklerin Ata Yurdunun bölünmez bir bütün olduğunu ilân ederek sağlamaya çalışmıştır. Doğu ve batı, kuzey ve güney ayrımı yapmadan, Misak-ı Milli'nin belirlediği sınırları vatan saymıştır. Milli Mücadele milli sınırların kurtarılması olduğu kadar Millet birliğinin sağlanmasına da yönelik olmuştur. Atatürk Anadolu'ya Milli bir lider olarak çıktı. İstiklâl savaşında dini ideolojiyi değil, milleti birbirine bağlamak için milli ideolojiyi kullandı. Milli birliği sağlamak için tüm harekete "Milli" damgasını vurdu. Mücadele yani savaşta millidir. Bu mücadelenin siyasi programında millidir ve bunun adı 17 Şubat 1920'de tüm Dünyaya ilân edilen Misâk-i Millidir. varılmak istenen sınırlar millidir. Hareketin enerji merkezi olmak üzere kurulan Kuvayı Milliye T.B.M.M. gibi teşekküllerde millidir. Milli sınırlarımız içinde herşeyden önce kendi gücümüze dayanarak varlığımızı sürdürmek gerektiğini ifade eden Mustafa Kemal dış politikayı da milli esaslar üzerine monte etmiştir.

Saygı değer dinleyenlerim;

Mustafa Kemal'in getirdiği rejim, Türk Milletini bir uzun uykudan uyandıran, bir çetin faaliyete itiş hareketidir. O, Hakimiyet bilâ kaydü şart milletündür derken, milletin her ferdini cins ve sınıf farkı olmaksızın, müşterek bir vazife ve mesuliyete davet etmiş oluyordu. "Hakimiyet kayıtsız şartsız milletündür". sözü bir uyanış ve kalk borusudur. Hiçbir ittifaka hiçbir yardıma dayanmaksızın kendi kendini, tek başına muhakkak bir ölümden kurtarmış olan Türk Milleti, bu rejimi tesis etmekle kendi mukadderatına hiçkimseyi karıştırmamaya karar vermiştir. Bu tam ve katıksız bir milli istiklâl rejimidir. Çünkü bir Milli İstiklâl harbinden doğmuştur. Menşe'i bu prensip olduğu gibi gayesi de bundan ibarettir.

Atatürk'ün Milliyetçilik anlayışına gelince:

Atatürk'ün milliyetçiliği, asla hiçbir noktasında vehiçbir devresinde mütecaviz ve müstevli bir milliyetçilik olmamıştır. O'nun milliyetçiliği terbiye, maarif ve kültür milliyetçiliği hüviyetini muhafaza etmiştir. Atatürk Türk Milletinin birliğini kuvvetlendirecek manevi harcı da Kükür Milliyetçiliğinde görmüştür. Ona göre Milliyetçilik; Toplayıcıdır. Birleştiricidir. Bütünleştiricidir. ve Millet yararındır. Millet fertlerini milli çıkarlar için birbirine kenetler. Milletine ve kendine güveni sağlar. İşte Milli Mücadelenin hemen ardından Atatürk şöyle seslenmektedir. "Bir milletin başarısı, mutlaka bütün milli güçlerin bir istikamete oluşması ile mümkündür. Bu nedenle bilelim

ki elde ettiğimiz başarı milletin güç birliği etmesinden ileri gelmiştir. Eğer aynı başarı vezâferleri gelecekte de tekrarlamak istiyorsak aynı esâs dayanalım Aynı şekilde yürüyelim."

Değerli dinleyenlerim;

Hiçbir insan zekâsı, Türklük gerçeğini Mustafa Kemal kadar yakından, Mustafa Kemal kadar içinden tanımış değildir. Hiçbir gönül, Türk sevgisini bu kadar büyük olarak tanımamıştır ve yaşamamıştır. Mustafa Kemal düşünce adamları gibi, Türk'ün ne olduğunu düşünmekle, gönül adamları gibi Türk'ü sevmekle kurmuştur. Atatürk gerçek bir Türk Milliyetçisi idi. O bize, kendimizi öğretti. Kendimizi tanıttı. Milli benliğimizi kazandırdı. Ceplerimize kimlik kartlarımızı koydu. Her düşüncenin üstünde milli çıkar ve yaralara yer vermenin milli bir görev olduğu gerçeğini gösterdi. Her vesile ile; "Bu memleket tarihte Türk'tü, ve ebediyen Türk olarak yaşacaktır" ifadesinde görüldüğü gibi Türk'ü insanlık dünyasının haysiyetli, şerefli bir uzvu sayan Mustafa Kemal; gelmiş geçmiş en büyük Türk Milliyetçisidir. Milliyetçilik O'nun ruhu, benliği, daha doğrusu bütün varlığı idi. Milliyetçilik onda bütünleşmiş onda anlamını bulmuştur. Nitekim "Benim hayata yegâne şerefim, servetim, Türklükten başka bir şey değildir" gibi güzel, ulvi ve asil haykırışlarla ruhundan taşıy gelen duygu ve düşüncelerini dile getirmiştir.

Ona göre bütün bu hasletler Türk Milletinin doğuştan getirdiği eşsiz niteliklerdi. Hiçbir bölücü düşünceye yer vermemesi de bundandır. Milliyetçilikte esas; milli birlik ve beraberliği sağlamaktır. Bir kez milli birlik ve beraberlik sağlanınca milletin aşamayacağı hiçbir engel kalmaz. Mustafa Kemal "Türk Milleti kendinin ve memleketinin yüksek menfaatlarının aleyhine çalışmak isteyen bozguncu, vatansız ve milliyetsiz beyinlerin saçmalarındaki gizli ve kirli emelleri anlamayacak bir topluluk değildir."

Şuur ve millet duygusu, deha ve milli aşk, insanlık tevazuu ve milli gurur, O'nun ruhunda elele vererek yaşamışlardır. O insan cemiyetlerini sadece maddi topluluklar olarak görmüyor, manevi değerlerle yoğrulmuş olan ve tarihlerinden aldıkları hızla ileriye doğru hamleler yapan organik bünyeler olarak anlıyordu. Atatürk'de milli şuur gurur mertebesindeydi. Ancak Atatürk Milli gurur hususunda bu kadar hassas olmasına rağmen başka milletlere de yaşama ve hürriyet hakkı tanır. 1920 yılında T.B.M.M kürsüsünden bu konudaki düşüncelerini şöyle ifade etmektedir. "Vakıa bize milliyetperver derler. Fakat biz öyle milliyet perverimiz ki, bizimle teşriki mesâi eden bütün milletlere hürmet ve riayet ederiz... Bizim milliyetperverliğimiz herhalde hodbinane ve mağrurane bir milliyetperverlik değildir."

Şu veya bu soyun, şu veya bu milletin üstünlüğüne dayanan üstünlüğüne hedef bilen megalomanidir ki milliyetçiliği insanlığın başına belâ eder. Halbuki Türk Milliyetçiliği bilhassa bu son merhalesinde hareket noktası olarak gördük ki sevgiyi ve milletlerarası eşitliği seçmiş bulunmaktadır. İnsanların kendileri için değil, daha çok milletleri için çalışmalarını gereğini önc süren Mustafa Kemal Bunun için gelecek günlerin en büyük güvencesi olduğunu şöyle ifade etmektedir.

"Millet sevgisi kadar büyük sevgi yoktur. Kurtuluş savaşında, benim de millete ettiğim bir takım hizmetler olmuştur, zannederim. Fakat bunlardan hiçbirini kendime mal etmedim. Yapılanın hepsi milletin eseridir, dedim Aranacak olursa doğrusu da budur. Mazide sayısız medeniyet kurmuş bir ırkın ve milletin çocukları olduğumuzu ispat etmek için, yapmamız lâzım gelen şeylerin hepsini yaptığımızı ileri süremeyiz. Bugüne ve yarına bırakılmış daha birçok büyük işlerimiz vardır. İlmî araştırmalarda bunlar arasındadır. Benim arkadaşlarıma tavsiyem şudur; şahsınız için değil, fakat mensup olduğumuz millet için elbirliği ile çalışalım. Çalışmaların en büyüğü budur.

Eski kadıaskerlerden biri Atatürk'ü şöyle tanımlamaktadır. "Tanhimizde bunun kadar büyük bir Psikolog tanımiyorum. Milletin ruhunu avucunun içi gibi biliyor. Zira hiçbir fert mensup olduğu milletle onun kadar kaynaşıp birleşmemiştir. Milletin bütün ızdıraplarını, kendi vücudunda hissetmiş; milletin neyi istediğini, neyi istemediğini, ne düşünüp, neden şikayet ettiğini kendi beyninin hareketlerinde ve kendi vicdanının fevranlarında keşfedip anlamıştır."

Atatürk 19. Yüzyılın bencil ve kendinden başka milletlere hak tanımayan milliyetçiliğine karşıydı. O, her çeşit emperyalizme ve bu arada Komünizme de düşman olan 20. Yüzyıl Milliyetçiliğinin kurucusuydu. II. Dünya savaşından sonra Asya ve Afrika'da istiklallerine kavuşan milletlerin Atatürk'e hayran olmalarının sebebi budur.

Atatürk'de Milli ve Bağımsız Devlet Anlayışı:

Bağımsızlık savaşı için "Kutsal bir kumardı" diyen birine Atatürk "Hayır kutsal bir hesaptı" diye cevap vermiştir. Bu kutsal hesabı yaparken Mustafa Kemal Atatürk'ün mayasındaki cesreti, karakterindeki asalete ve Türklük duygusunun gücüne güveniyordu.

Milli Mücadele de başta ilaf Devletleri olmak üzere Dünya umumi eskârı Türkün millet olarak varolma mücadelesi'nin manasını kavnyamadılar. Onlar, Milli Mücadele hareketi'ni sömürgelerinde arasıra patlak veren isyanlar gibi kabul ediyorlardı. Bu hareketin başında bulunanları delice işler yapmakla suçladılar. Nitekim dünyanın en büyük gazetelerinden biri olan Times Mustafa Kemal'in gayretlerinden birşey çıkmayacağını şöyle anlatmaya kalkışmıştı:

"Bütün Cihanın kuvvetine karşı Mustafa Kemal'in harbden ezilmiş olan zavallı Anadolu'nun kuvveti ile Cihana karşı kafa tutmasının ne hükmü olabilir?"

"Orient News adlı bir İngiliz gazetesi de Mustafa Kemal ne yapmalıdır? Başlığı altında şu nasihatlerde bulunuyordu:

"Mustafa Kemal için üç yol vardır. Birincisi, İstanbul hükümetine teslim olmak, İkincisi kaçmak, üçüncüsü de harb ederek kaçmaktır."

Buna karşı Türk Milleti ise, davasının haklı ve kutsal olduğuna inanmıştı. Mus-

tafa Kemal'in şu sözleri bu inancın derinliğini ve derecesini ortaya koymakta idi. "Gittiğimiz yol bir iman yoludur. Çeşitli savaşımlardan da yorgun çıktık. Onlarda olan silah, malzeme bizde yoktur. Fakat bizde olan iman gücü de onlarda yoktur. Zaten bu mücadele bir iman işidir. Biz, bin türlü düşmanlarımızın kuvvetine rağmen muvaffak olacağız."

Tarihte Türk Milleti kimseye yurdundan bir karış vermemeye ahdeden, kimsenin vatanına göz dikmeyen özelliği ile bütün bu düşman aleminin ortasında tarihin diktiği bir muvazene anıttır.

Sivas Kongeresinden bir hafta sonra Sivas'a gelen Amerikalı General Harbord, Mustafa Kemal'e bir görüşme yapar. Bu görüşmede Harbord, Mustafa Kemal'e şu soruları sormuştur:

—Memleketinizi kurtarmak için muazzam bir girişim içindedesiniz; ama paranız var mı? Silahınız var mı?

—Hayır, şu anda bunların hiçbiri yoktur.

—O halde girişiminiz ümitsiz, hatta tehlikeli bir macera değil mi?

—Hayır, bu gün olmayan paramız olacak, bulunmayan silâhlar bulunacak, mevcut olmayan ordu yaratılacak.

—Ama nasıl?

—Şöyle, ki bir millet topyekûn kurtulmaya karar verir de harekete geçerse onun hürriyetini ve bağımsızlığını elde etmesini engelleyecek bir güç dünyada yoktur.

Atatürk 'ün bu sözlerinden tatmin olan General Harbord "Bende Türk olsaydım ancak bu suretle hareket ederdim diye cevap verir."

Gerçekten de Mustafa Kemal bu konudaki düşüncelerini aşağıdaki ifadelerinde daha sarıh bir şekilde açıklamaktadır. "Bir milletin ruhu zapt olunmadıkça, bir milletin azim ve iradesi kırılmadıkça, O millete hâkim olmanın imkânı yoktur. Yüzyılların doğurduğu bir millet ruhu, güçlü ve devamlı bir milli iradeye hiç bir güç karşı koyamaz."

Atatürk vatanı ve milleti için yaptığı iyi şeyleri, asla yeter görmeyen bir ruh yücelliğine sâhipi. Vatanını canından aziz bellemişti. Atatürk hakkında kitap yazan bir yabancı büyükelçi birgün ona büyük İskender'le aynı bölgede doğuşunu haurlatmıştı. Atatürk şu cevabı vermekte gecikmedi: "Benzeyiş o noktada durur; İskender Cihanı feth etti; Ben emmedim. İskender Cihanı feth ederken kendi vatanını unuttu, ben hiçbir zaman unutmayacağım."

Türk Milletini birleştiren bağlar, çok çeşitli, köklü ve güçlüdür. Ortak devlet, ortak kader, ortak kültür, ortak manevi inançlar, orta dil, geleceğe dönük ortak idealler gibi pek çok bağ yanında her karışı birlikte savunulmuş ve savunulacak olan "bölünmez Ortak Vatan unsuru da, Türk Milliyetçiliğinin dokusunda son derece önemli bir yer tutar. "

Bir kere vatan Türk vatani, devlet Türk Devleti, millet Türk Milletidir. Bu basit gibi görünen gerçekleri içimizde duymak dilimizle söylemek için 900 yıl beklediğimizi düşününüz. O zaman bu basit gerçeklerin ne kadar büyük nimetler olduğunu anlarsınız.

Kurtuluş Savaşının Milletlerarası Etkisi:

Atatürk Milli Mücadelede yalnız Türk Milletinin değil bütün mazlum milletlerinde bağımsızlık davasını üstlenmiştir, savunmuştur. Daha 1922'de bunu dile getiren Mustafa Kemal bu davayı gerçekleştirmekle yeni bir tarih yapılacağını duyurmuştur.

"Türkiye'nin bugünkü mücadelesi yalnız kendi nam ve hesabına olsaydı belki daha kısa, daha az kanlı olur ve daha çabuk bitebilirdi. Türkiye, büyük ve mühim bir gayret sarfediyor. Çünkü müdafaa ettiği, bütün mazlum milletlerin bütün şarkın davasıdır ve bunu nihayete getirinceye kadar Türkiye kendisiyle beraber olan şark milletlerinin beraber yürüyeceğinden emindir."

30 Ağustos Zaferinden sonra Cezayir'den gelen Fransızca telgraflardan biri şöyledir:

"Cezayir'in müslüman halkı... ellerini yüce Allaha doğru açarak, kalplerinin derinliğinden dua ediyor ve Mustafa Kemal Paşa Al Muzaffer Al Gazi hazretlerine en içten ve saygı dolu tebriklerini sunuyorlar."

Tunus'tan gönderilen bir telgrafta ise şöyle deniyor:

"Destur Partisi, Kemalist Orduların zaferi münasebetiyle duyduğu derin sevinci size iletirken, Büyük Mareşal Mustafa Kemal'e ihtiram dolu, yürekten iyi dileklerinizi ulaştırmanızı rica ederim."

Milli Kurtuluş Savaşında Türk Milletinin , Atatürk'ün önderliğinde kazandığı zafer, Asyanın bir ucundaki Endonezya'dan Hint Yarımadasına, Orta Doğu'ya Fas'a kadar sömürge haline getirilmiş bulunan İslâm alemini bir uçtan bir uca sevince boğmakla kalmamıştır; Çin'den Hindicini'ye Hint yarımadasından Kara Afrika'ya kadar sömürge idaresi altında yaşayan Konfiçyüs'cü Brahman, Hıristiyan veya putperest yüzmilyonlarca insana da umut, sevinç ve ilham kaynağı olmuştur. Mustafa Kemal bu konudaki düşüncelerini şöyle ifade etmektedir.

"Doğudan şimdi doğacak olan güneşe bakınız. Bugün, günün ağardığını nasıl görüyorsam, uzaktan bütün doğu milletlerinde uyanışını öyle görüyorum. Bağımsızlık ve hürriyetine kavuşacak, daha çok kardeş millet var.

Onların yeniden doğuşları, şüphesiz ki ilerlemeye refaha yönelmiş olarak vuku bulacaktır."

Atatürk Türkiyesi, milli kurtuluş şahlanışının örneği ve ilham kaynağı olduğu

gibi, gelişmeye muhtaç pekçok ülkenin çağdaşlaşma çabalarına da ışık tuttu. Pakistan'ın kurucusu Muhammed Ali Cinnah'a göre,

"Türk Kurtuluş Hareketinin lideri Mustafa Kemal Atatürk bütün dünya için bir örnektir. Onun ölümü ile yalnız İslâm alemi değil, bütün dünya tarih boyunca yaşamış en büyük insanlardan birini kaybetmiştir.

Hindistan'lı bilim adamı Dr. Muhammed Sadık Türk İnkılâbı ve Hindistan özgürlük hareketi, başlıklı eserinde Hindistan'da bağımsızlık mücadelesi yolunda sağlanan milli beraberliğin ilham kaynağının Türk Milleti olduğunu belirtir. Türk bağımsızlık savaşının ve Mustafa Kemal Atatürk'ün ister Müslüman, ister Hindu veya Sih olsunlar, bütün Hindistan halkını ve Hint Kurtuluş Mücadelesi önderlerini nasıl etkilediğini belgelere dayalı olarak açıklar.

Pakistan'ın milli şairi Muhammed İkbal'de Atatürk 'ün verdiği mücadelenin doğru ve kutsal bir mücadele olduğunu belirterek düşüncelerini şöyle ifade etmiştir:

"Gerçek şudur ki bugün İslâm milletleri arasında dogmatik uykudan silkinip uyanmış ve bilince erişmiş tek millet Türk Milletidir. Sadece Türkiye düşünce özgürlüğü hakkına sahip çıkmıştır. Çoğu İslâm ülkeleri eski değerleri mekanik şekilde tekrarlar, Türkler yeni değerler yaratma yoluna gitmişlerdir.

Hintli lider Nehru'da akılcı devlet yönetimiyle bağdaşmayan bazı dogmalardan kurtulma açısından da Türkiye'nin ve Mustafa Kemal'in verdiği mücadeleye dikkat çekerek şunları dile getirmiştir: "Savaşta yenik düşmüş, geri kalmış dogmaların esiri olmuş Türkiye'nin Mustafa Kemal Paşa'nın ilham verici önderliği ile, adeta bir günde, nasıl hızla ilerleyen büyük bir ülke haline dönüştüğünü belirterek bundan ders almasını istemiştir.

Atatürk hem bütün kalbiyle sevdiği ve mensubu olmaktan sonsuz gurur duyduğu Türk Milletinin hem de bütün insanlığın mutluluğu için çalışmasını da bakınız şöyle teyit etmektedir.

"Şark milletleri kendi iradeleri kendi hisleri ile hareket etmiyorlardı. Onların başında bir takım müstebit, keyfi hareket eden Çarlar, Hüdaventler vardı. Tarihte yazılanlar daha çok onların hırslarını tatmin için yapukları olaylardır. Biz onların hepsini yırtacağız, yeni bir tarih yazacağız.

Kısaca Büyük Önder kinlerden, düşmanlıklardan, açlıktan, yoksulluktan kurtulmuş; insanların ırk, renk, cinsiyet, din esaslarına göre ayrıcalıklarla ezilmediği bir dünyanın kurulmasını istemiş; bu yolda çaba harcamıştır.

Atatürk İnkılâplarının Özellikleri:

1- Bu vasıflardan ilki, Atatürk İnkılâplarının herhangi bir dış baskısının tesiri

altında yapılmamış olmasıdır. Gerçekten III. Selim, II. Mahmut, Tanzimat ve hatta Meşrutiyet devirlerinde başarılan ıslahat hareketlerine Avrupa Büyük Devletlerinin açık veya kapalı telkinleri neticesinde girilmiştir. İstiklal Savaşının muzaffer kumandanı Atatürk'ün ülkesini modernleştirmeye kararlaşması ise bir yabancı devletin tavsiyesi gereğince değil, Türk toplumunun maddi ve manevi kalkınmasının ancak bu yoldan sağlanacağına inanmış oluşundandır.

2- İkinci vasfı akılcılık teşkil eder. Ulu önder köhneleşmiş müesseselerin yerine kurulan yenilerini akıl kıstasıyla tasarlanıp gerçekleştirilmesine çalıştığı gibi bunların akla dayanan ilmi esaslara göre işlemesine de önem vermiştir. "Hayatta en hakiki mürşid ilimdir" Sözü onun akılcılığa verdiği değeri belirtir. Atatürk Batıyı taklit etmekle Türk toplumunun modernleşmeyeceğini biliyordu. Cumhuriyetin İlânının yedinci yıldönümü şerefine 29 Ekim 1930 gecesi Ankara Türk Ocağında tertiplenen baloda Amerikalı Gazeteci Miss Ring'in, bir sorusuna verdiği cevap bunu açıkça belirtir. Miss Ring, mülakatta Türkiye'nin hangi bakımlardan Amerikanlaşmasının düşünüldüğünü sormuştu. Atatürk'ün cevabı kesindi;

"Türkiye bir maymun değildir ve hiçbir milleti taklid etmeyecektir. Türkiye ne Amerikanlaşacak ne de batılaşacaktır; o sadece özleşecektir".

Atatürk'ün "özleşmek" den kastı Türk toplumunun benlik şuuruna varması ve bu şurdan alacağı güven hissiyle çağdaş medeniyet aleminin haysiyetli bir unsuru haline gelmesidir.

3- Atatürk İnkılâpları, gerçekleştirirken doktrinci olmayan faydacı bir tutumu tatbik etmiştir. Bu hususu ispatlamak için, Atatürk'ün devletçilik anlayışını açıklamak yetecektir. Ona göre "Türkiye'nin tatbik ettiği devletçilik sistemi 19. asırdan beri sosyalizm nazariyatçılarının ileri sürdüğü fikirlerden alınacak tercüme edilmiş bir sistem değildir. Bu Türkiye'nin ihtiyaçlarından doğmuş Türkiye'ye has bir sistemdir.

4- Atatürk İnkılâpları, zor ile değil, fakat ikna yolu ile gerçekleştirilmiş olmasıdır. Mesalâ, şapka inkılâbını yaparken Atatürk önce başında şapka ile Kastamonu vilayetinde geziye çıkmış, halka fes yerine şapka giymenin lüzum ve önemini anlatmıştır. Şapka kanunu ancak bu geziden üç ay sonra, halkın çoğunluğu mümkün olduğu kadar ikna edildikten sonra çıkarılmıştır.

5- Bir diğer vasfı, deneme-yanılma ile doğruyu bulma usülünün uygulanmasıdır. Nitekim dil inkılâbında 1935 sularında aşırılığa gidildiğini farkedince Güneş dil Teorisi ile daha mutedil bir davranışı benimsemiştir.

O, Türk Milletinin daima tetikte uyanık şuru idi. Türk Milleti onda tek bir adam halinde inkılâp etmişti. Bütün duyguluğu, bütün dehası, bütün enerjisi milli faziletlerimizin bir hulusası gibiydi. Öyle ki, Türk Milleti'nin manevi vasıflarını ıceleme isteyen bir ecnebi tetkikçi, Atatürk'ün şahsında bu vasıfların bütün karakterlerini top-

lanmış bulabilirdi.

O herşeyden evvel, dünyaya bir devlet reisi olarak geldi. İnsanları sevk ve idare etmek hünerini o, hiçbir kitaptan öğrenmedi. Bu bilgi ve hasletle doğdu. Onun içindir ki, tasavvur ettiği bütün inkılâpları, sokağa düşmeksizin, gayri mesul yığınların kör kuvvetine kapılmaksızın bir damla kan dökmeden, bağırıp çağırmadan, yıkıp yakmadan daima kanuni şekillere dayanarak daima bir devlet adamı otoritesi, bir devlet adamı, mesuliyetiyle başarıp meydana getirmiştir.

Atatürk yaptıklarıyla biten bir insan değildir. Her kuşakta yeniden başlayan insandır. Atatürk kendi deyimiyle "fani vücudu toprak olduktan sonra" dünyaya gelmiş yeni kuşaklarda etkilemeğe devam eden, ölümünden yıllarca sonra da fikirleriyle, eserleriyle dipdiri ayakta duran, bunalmış dönemlerine milletine halâ kurtuluş yollarını gösteren, düşünceleriyle karanlıkları aydınlatmağa devam eden insandır.

Türk Milletinin Atatürk'e büyük bir minnet borcu vardır. Bu minnet borcunun ödemenin yolunu da yine Atatürk göstermiştir; En kısa sürede Türk Milletini çağdaş medeniyet seviyesinin üstüne yükseltmek gibi yüce bir ideal devretmiştir. Bu idealini gerçekleştirmesinde Türk insanının birlik ve beraberlik şuuru içinde mensubu olmakla gurur duyduğumuz, Türk Devletinin çausı altında toplanmakla sağlanacaktır.